

Finom kenyeret süthetnek a pékek

Örjárat a szegedi malmokban

Szegeden a Vértanúk téren — a régi Vám téren — új köntösbe öltözött emelkedik Alsóváros legmagasabb épülete, a tornyával együtt 34 méteres Tisza Malom. Azaz, hogy csak eddig nevezték így a negyven év óta most először renovált malmot, mert júliusban új nevet kapott. Mintán egyé- sült a Délbáb utcai Gözmalommal, együttesen a Csongrád megyei Malomipari Vállalat Szegedi Üze- me címet viselik. I. és II. számú elnevezéssel.

Ami hagyomány

E napokban nagy munká- ban vannak az egyesült üzem dolgozói. Az I. szá- mú üzemből — azaz a régi Tisza-malomból — már ör- lik az új gabonát, igaz, hogy még csak 40 százalékos arányban. A másik 60 szá- zalek tavalyi búza, mert az ideinek, ahogy a szakembe- rek mondják, még érnie kell az őrésre. A II. számú üzemből a karbantartást végzik, tehát előkészítik az őrésre. Pocskai József, az üzem vezetője elmon- dotta:

— Nálunk hagyomány már, hogy mindenki kettő- zött erővel dolgozik a nagy- karbantartás határidő előtti elvégzéséért. A Tisza-malomban egy hónap helyett 16 nap alatt végeztük el a karbantartást. Evek hosszú során a pártszervezet, a kom- munista műszaki vezetők megértették a munkásokkal, hogy minden nap, vagy akár óra megtakarítása nagy nye- reséget jelent. Több búzát őrölhetünk a lakosságnak, de jelentkezik a szorgalom gyümölcse az évvégi nyere- ségrészesedésre is. A II. számú üzemből a kar- bentartással együtt komoly átalakítást hajtottunk vé- gre — mondotta Pocskai Jó- zsef elvtárs, s átadta a szót Spréber Józsefnek, a mű- szaki vezetőnek.

Nemes vetélkedés

Spréber elvtárs azután ér- dekes munkálatokról szá- molt be. A régi Gözmalom- ban négy-öt fajta henger is őrölte a gabonát, most pe- dig egyfajta hengerekkel be- szerelték be az üzembe, számszerint kilencet. Ez hosszadalmas munka, s rá- adás a nagykarbantartáshoz. Hogy mégis határidő előtt készülnek el — hacsak egy- nappal is — az a brigádok között kialakult nemes ve- télkedésnek köszönhető. Nem volt itt különösebb versen- ykiválás. Talán Maróti Lajos, a kommunista brigádfőnök csoportjának nagy nekibuz- dulása készítette a többi. S a Délbáb utcai malom kissé meg is újhódik. A hen- gerszék fűlé üvegburákat szereltek. Ez sem volt gye- rekjáték, mert alacsony az épület, de a cél serkentett: így sokkal könnyebb lesz a hengerör és az őrölüzemi dolgozók munkája, az üzem-

zavarok is csökkennek, mert hamarabb észreveszik a hi- bát.

Segítenek a kommunisták

Kettős célt értek el tehát az üzem kommunistái: tel- jesítették a munka meg- könnyebbítésére és termelé- kenyebbé tételére vonatko- zó feladatokat. Huszár Mi- hály, az üzem párttitkára egyébként elmondotta, hogy munkájában mindenkor ez a főelv.

Az egyesült malmok ka- pacitása tíz és fél vagon kö- rül mozog 24 óra alatt. Ez csak úgy érhető el, ha be- csülettel együttműködik a kollektíva, szívélyének te- kinti a jó kiörlést, az időki- használat. Így egyszerűnek hangzik a dolog, de ha fi- gyelembe vesszük a sok-sok gátló tényezőt — be nem számítható üzemzavarokat és egyebeket —, akkor már maga a teljesítés is szép eredmény. Mégis, egy-egy és fél százalékos túlteljesítés is szokott jelentkezni, annak bizonyosságaképpen, hogy a pártszervezet útmutatása szerint, lendületes verseny folyik.

— Apoljuk és ébrentart- juk azt a gondolatot, hogy nekünk kell legjobbnak len- ni a megyében — mondotta Huszár elvtárs, a párttitkár — 1952 óta többször voltunk élűzem. A Tisza-malom a múlt évben végig első volt a megyében, s az idei első félévben is. Fúszunk, ame- lyikkel most társunk, — a volt Gözmalom — rend- szerint a második helyet vívta ki magának. Most sem akarunk elmaradni.

Ilyen jól összehozott, egy- mást megértő kollektíva csak úgy alakulhat ki, ha megfelelő a viszony a veze- tők és a beosztottak között. Erre nagy gondot fordítanak a kommunisták. Egy- szerű, mindennapi jelensé- gekből lehet arra bizonyosá- got találni, hogy e téren sincs hiba. A múltkoriban a pártszervezet taggyűlésén megbeszélték a kommunista munkásigazgatót, Pocskai József elvtársat, hogy nem fogadta egyik munkás kö- szönését. Jogosan védeke- zhetett volna: a malom be- járatánál idegenekkel be- szélgetett, el volt foglalva. Mégis azt mondta, hogy a vezetőknek figyelmesebbnak kell lennie. Így azután nem csodálható, hogy mind a párttitkár, mind az igazga- tót, mind pedig a kommu- nista műszaki vezetőt, az- után a többi kommunistát is állandóan meghívják a munkások disznótorokba, la- kodalomba, s egyéb családi összejövetelekre. Persze ez nem nehéz, mert nincsenek sokan: 103 dolgozóból 13 a párttag, ebből is három nyugdíjas, mégis áthatják, s irányítják az egész üzem jó hangulatát.

Kitűnő minőségű az új búza

A párt- és szakszervezet által kezdeményezett üzem-

mozgalmak is a munkások érdekeit szolgálják. A rend- szeresen értékelt tisztasági mozgalom például — amel- lett, hogy a közellátásra ke- rülő liszt nem szennyeződik — csaknem kizárja a bal- esetek lehetőségét, hiszen a feltakarított munkahelyeken nem csuszhat el a munkás, s tisztább a levegő is. Mégis akad még tennivaló. Jogos kérése a munkásoknak, hogy a II. számú telepen férfi fürdőt is építsenek, ugyanitt indokoltan követelik az ét- kező felállítását. Nem fele- dekeznek meg erről sem, mint- ahogyan tervbe vették már az I. számú telep udvarának kövezését és az új kút ásá- sát.

Helyi gondok, helyi problé- mák — gondolhatja az ol- vasó. De ha mindenütt ilyen gondossággal, egyetértéssel, közös akaráttal folyik a munka, előbbre jut a nép- gazdaság. S a malomipari dolgozók is messzebbre néz- nek: alig várják, hogy telje- sen az új búzából őröljék a lisztet. Hogy miért? — egyszerű a felelet, a műsza- ki vezető és a munkások meghallgatása után tudják meg az érdekeltek is:

Az új búza sokkal na- gyobb fajsúlyú, nagyobb si- kértartalmú, mint a tavalyi. Utóljára 1952-ben őröltek ilyen jó minőségű búzát — tehát sokkal finomabb lesz a kenyér.

K. B.

Új tervek a korszerű építőanyagok és szerkezetek bevezetésére

Az Építéstechnikai és Építésgazdasági Iroda munka- társai az MSZMP Központi Bizottságának az építőipar feladatairól szóló határozatát tanulmányozva máris fel- ajánlásokat tettek a megva- lósításra. Vállalták, hogy a második ötéves terv egyik legfontosabb lakásépítési módszerének, a kohó-habsa- lak alapanyagú közép- és nagyblokkos építési módnak támogatására az eddiginek korszerűbb előregyártó tele- peket terveznek. A termelés mielőbbi megkezdésére pedig az előírtnál hamarabb készí- tik el a terveket.

Az építőanyaggyártók, a tervezők és a kivitelezők munkájának összehangolá- sára az iroda tudományos munkatársai azt a módszert alkalmazták, hogy nyolc na- pon belül választ adnak a tervező vállalatok mérnökei- nek; milyen és mennyi helyi vagy egyéb anyag és szerke- zet felhasználását vehetik fi- gyelembe az új létesítmény tervezésénél. Országos ter- vezet is készítettek a kuta- tás eredményeinek, az új anyagok, épületszerkezetek általános és rendszerezett felhasználásának megse- zítésére. A tudományos kuta- tók tetemes részt vállaltak az építőipar nagypari mun- kamódszereinek kidolgozá- sában, elterjesztésében is. Ma- gas színvonalú munkaszerve- zés elérésére támogatják a vállalatokat a programozás új szerű feladatának megol- dásában is.

K. B.

Jubileumi ünnepséget rendez Szegeden a Siketek és Nagyothallók Szövetsége

Félezernél több vendég jelezte érkezését az országos találkozóra

A Siketek és Nagyothal- ma Intézetben (Bécsi Krt. 38.) ünnepélyesen megnyit- portja rendezésében kétna- pos találkozóra gyűlnek össze Szegeden a siketné- mák csoportjainak képví- selői, a siketnéma intézetek és szakiskolák küldöttei. Az országos találkozót

az intézet tanulóinak, va- lamint a Siketek és Na- gyothallók Vegyes Kisépa- ri Termelőszövetkezetének közös kiállítását. Másnap, vasárnap társas is- merkedési összejövetelt ren- deznek a helyi csoport Bar- tók Béla tér 4. szám alatti helyiségeiben. E helyiségben egyébként a kétnapos ta- lálkozó alatt

éjjel-nappali szolgálato- tartanak. Nemrégiben egyébként néhány napos szegedi látó- gatáson járt itt a kelet- berlini Siketnéma Intézet igazgatója az intézet tíz ta- nulójával, akik országos körútra érkeztek hazánkba. A Siketek és Nagyothallók Szövetsége szegedi csoport- ja vendéglátását élvezte két héten át 70 gyermek is az ország több siketnéma inté- zetéből.

Japán ipari kiállítás Moszkvában

Augusztus 15-én a moszkvai „Szocsnyiki” parkban japán ipari kiállítás nyílik. Száz- huszonhét kereskedelmi cég és 216 vállalat küldi el áru- cikkeiket a szovjet fővárosba. A kiállítás igazgatója sze- rint a kiállítás célja kibőví- teni és megerősíteni a Szov- jetunióval való kereskedel- mi kapcsolatokat, ami a ja- pán üzleti körök érdeke. A kiállítás három hétig tart.

Az új technika új színháza

Egy érdekes csehszlovák színpadi kísérletről

Egyre újabb és újabb kifejezésekkel bővül a mo- dern ember szótára, olyan fogalmak születnek, amelye- ket nemrégben még senki sem érthetett: szputnyik, atomre- aktor, cinerama, circomera, cinemaskop. Ez utóbbi kife- jezések sorához csatlakozott a csehszlovák művészek eredményei nyomán két újabb kifejezés: a Laterna Magica és a polycerán. Hogy ez mi? Tessék választani: adjunk részletes műszaki ismertetést, alaprajzokkal és metszetekkel, vagy pedig...

Vagy talán mégis jobb lesz, ha meghívom önöket, kedves olvasóim, jöjjenek el velem most gyorsan — legalább képzeletben — Prá- gába, álljunk be a Nemzeti Színház új kísérleti színhá- zának nézőterére. Jókor ér- kezünk — kezdődik a La- terna Magica előadása!

Zugász töltsön be a ter- met, s a színpad hátterén repülőgép száll le. Nem té- vedés, nem moziiban va- gyunk, ez színház, bár a repülőgép valóban a vész- non szállt le — vetített kép. De tessék csak tovább fi- gyelni! Kinyílik az ajtója, nők és férfiak szállnak ki — de ezek már élő, hús-vér emberek, saját testi valósá- gukban jelennek meg a szí- npadon. S tökéletes drama- turgiai egységben pereg to- vább a film, játszanak, éne- kelnek és táncolnak a szí- nézsek — végigvezetnek Cseh- szlovákia szebbnél szebb vá- rosait és tájait. Utána zene, film és pantomim eleveníti meg Bohuslav Martinu, a cseh Bartók Béla kantátáját: a műben feldolgozott régi népszokások és tájak segí- tenek a különböző kifejező eszközök szintézisében, ma- gukkal ragadni a nézők ér- zelmét, tolmácsolni a mű- mély emberi küldetését. Rö- vid szünet után komoly elő- adást hallunk a csehszlovák film útjáról a néma filmtől a legmodernebb film-kompo- zícióig: több vászonra veti- tenek egyszerre egy ősrégi, primitív film-vígjátékot és egy modern operá-filmet — illetve... ugyancsak, még- sem olyan komoly tudomá-

nyos előadás ez, hiszen ez a pepitazakos az előbb még a némafilmen volt — hogy kerül most a színpadra? — illetve: hiszen belépett az operába! Oh... hiszen ez komédia, vidám, nekivadult játékkedv, és a konfliktus mindig újra és újra maga a színpadi és a filmtechnika szembesítése, helyesebben összjátéka, egybeolvadása...

Jót neveltünk — s csak most, utólag vettük észre: nagyon oda kellett figyelni! S amellet nem volt farsz- tó — de annyi minden törté- nt a színpadon minden pil- lanatban, hogy például senki sem ért rá a cukros-zacskó- val zörögni.

Honnan indult ez a műfaj? Alfred Radok, a prágai Nemzeti Színház ren- dezője, a Laterna Magica szülőatyja összegyűjtötte mindazokat a sajtócikkeket, amelyek a világban eddig megjelentek a Laterna Ma- gicáról. Az első beszámoló,

lelkendező riportok a brüss- zeli világkiállítás dátumát hordják — ott mutatták be először, s „a világ kirakatá- nak” kulturális szenzációja lett pl. a táncoló fiatallem- ber, aki egy kör-lapon ki- emeli partnernőjét a vetített háttérből; s így táncol a színpad terében az élő férfi csodálatos harmóniában a vetített nővel. Ennek a mű- sornak még ismertető jellege volt — ez volt a feladata is. A két film-képével vitalko- zó konferenciát például egyszerre három nyelven kommentálhatta a műsort. Kitért azonban, hogy az új műfaj sokkal több egy sze- lemes ötletnél — specifikus színpadi kifejezőmódot te- remtett meg, amely egy- szerre több szemszögből lát- ja és látatja a valóságot, csodálatos akkordokat és kontrasztokat teremtet ké- pes kifejezni a modern vi- lág sok ellentétességét és komplikált összefüggéseit.

A második, már otthon bemutatott műsor a brüss- zeli előadáshoz kapcsoló- dott ugyan — sok számát teljes egészében átvette, s megőrizte revü-jellegét — de egész sor új, már a saját színházban rendelkezésre ál- ló kísérleti körülmények közt született számmal — legalább alapvonalaiban bemutatta az új műfaj lehetőségeinek szé- les skáláját. Besorolták a Laterna Magica keretébe a polycerán is, amelyről egy későbbi cikkben számolunk be.

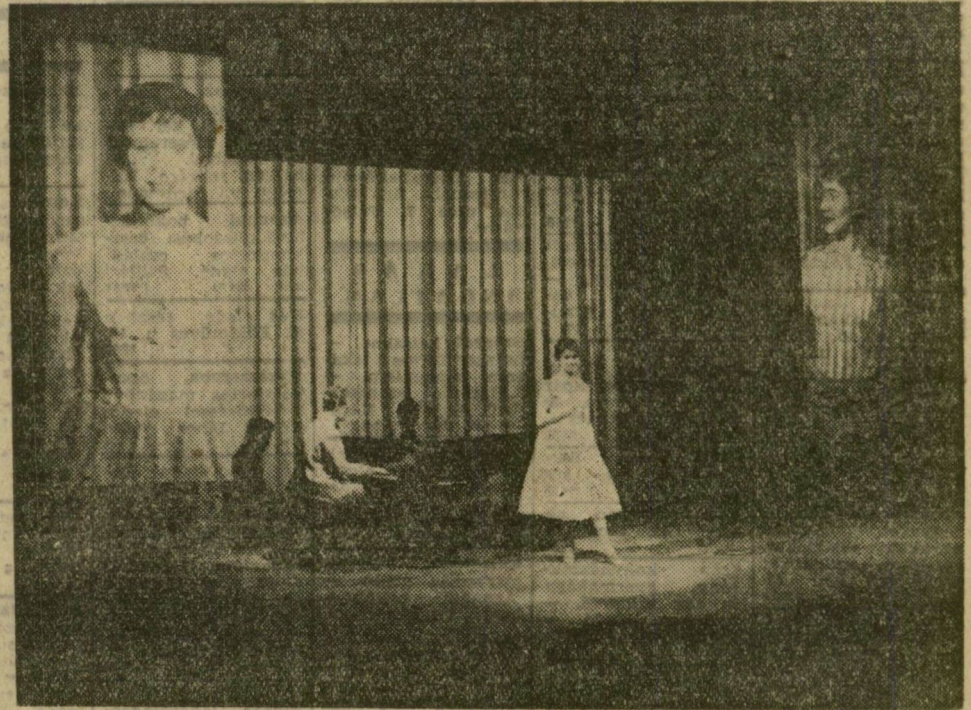
A közelmúltban je- lentették be Prágában, hogy a Laterna Magica új műso- rával túrnéra indul a Szov- jetunióba, Lengyelországba, Romániába, Bulgáriába, az NSZK-ba, Franciaországba, s talán Skandináviába is.

Még egy mondat szerepelt ebben a hírben, s ez teszi beszámolóinkat aktuálissá. A rövid hír ugyanis ezekkel a szavakkal zárul:

»Szó van arról, hogy Ma- gyarországra is ellátogatunk, erre vonatkozóan azonban nem született még konkrét megállapodás.

Mi mindenesetre örömmel várjuk.

Menczel János

Laterna Magica — a film és a színház kombinációjának színpada. A három kon- ferenciánál egy személy: az élő „beszélget” két filmképpel.

Dér Endre:

ASSZONYYSORS

Újabb folytatódás regény közlését kezdjük meg

Előfizetőink és olvasóink közül számosan igényt tar- tanak arra, hogy rendszeresen közöljünk lapunkban foly- tatódás elbeszéléseket, regényeket, s különösen sokan kér- nek olyan irodalmi alkotásokat, amelyek a mai emberről, szocializmust építő társadalmunkról szólnak, abból merítik témájukat.

Egyrészt e kérésnek teljesítése, másrészt az élő iroda- lom pártfogása érdekében most újabb folytatódás kisregény közlését kezdjük meg holnapi lapszámunkban. Ezúttal Dér Endre József Attila-díjas szegedi író Asszonyors című, a magánélet és a társadalmi élet összefüggéseit boncol- gató kisregényét bocsátjuk közlésre. A kisregény napló- formájában készült, s ezért különös közvetlenségű stílus jellemzi. Maga a téma is érdekes és vonzó, s bizonyára kedvenc olvasmányává válik lapunk előfizetőinek, olva- sóinak. Dér Endrének ez az írása nyomtatásban először nálunk jelenik meg, miként eddig írt regényei is a Dél- Magyarországon kaptak nyilvánosságot első ízben.